

УДК 371.4:23

Олег Огірко

ПАТРІАРХ ЙОСИФ СЛІПИЙ ТА ЙОГО РОЛЬ В РОЗБУДОВІ ДУХОВНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

У статті розглядається постать духовного велетня українського народу Патріарха Йосифа Сліпого та його вклад у розбудову духовної освіти українського народу. Верховний Архієпископ, кардинал і митрополит Йосиф Сліпий був науковцем, ісповідником віри та міжнародним захисником переслідуваних християн. Докторська дисертація Йосифа Сліпого торкалася питання тринітарного богослов'я, тобто, пневматології – вчення про Святого Духа. Був творчим письменником, праці якого нараховують двадцять томів. Редагував богословський журнал «Богословія». 11 квітня 1945 р. радянська влада заарештувала архієпископа Йосифа. Він провів 18 років у сталінських в'язницях, таборах праці та в Сибірі. На засланні написав твір «Історія вселенської Церкви на Україні» у 5-ти томах. Після втручання Папи Івана XXIII та президента США Джона Кеннеді звільнений у 1963 р. для участі у II Ватиканському соборі. Заснував Український католицький університет і збудував Церкву Святої Софії у Римі. Розбудовував духовну освіту українців у цілому світі.

Ключові слова: Церква, Патріарх, наука, віра, екуменізм.

*«Не бійся нічого, що маєш витерпіти.
От, укидатиме декотрих вас диявол у темницю,
щоб випробувати вас... Будь вірний до смерті,
і дам тобі вінець життя» (Одк. 2, 10)*

Славетною постаттю Української Греко-Католицької Церкви (далі – УГКЦ) був Патріарх Йосиф Сліпий, моттом якого були слова: «Per aspera ad astra» – «Через терни до зірок». Метою цієї статті є дослідження цієї багатогранної постаті славетного українця, богослова і вченого та нашого етнарха.

Відомий англійський філософ, математик і фізик Ісаак Ньютон свого часу висловився так: «Ми карлики, що стоїмо на плечах титанів». Такими духовними титанами українського народу в ХХ ст. були митрополити Андрей Шептицький, Іван Огієнко (Іларіон) та патріарх Йосиф Сліпий, які жертвовно і самовіддано працювали для блага Церкви, України і народу.

Патріарх Йосиф Сліпий, Верховний Архієпископ, кардинал і митрополит (1944–1984 рр.), народився в с. Заздрість на Тернопільщині 17 лютого 1892 р. Він був науковцем, ісповідником віри та міжнародним захисником переслідуваних християн. Після завершення навчання у Львові, Інсбруку (Австрія), Римі й Парижі став професором і ректором (1928–1944 рр.) Львівської семінарії та Богословської академії. Його докторська дисертація торкалася питання тринітарного богослов'я, а, зокрема, пневматології – вчення про Святого Духа, де він обґрунтовує Третю Особу Божу як співвіддих любові між Богом Отцем і Богом Сином. У 1930 р. о. Йосиф став дійсним членом НТШ. Був плідним письменником, деякі із його праць нараховують двадцять томів. Редагував богословський журнал «Богословія». 11 квітня 1945 р. радянська влада заарештувала архієпископа Йосифа. Він провів 18 років у сталінських в'язницях, таборах праці та на Сибіру, де завдяки залізній волі здобув ім'я безстрашного свідка віри. На засланні написав твір «Історія вселенської Церкви на Україні» у 5-ти томах. Після втручання Папи Івана XXIII та президента США Джона Кеннеді його звільнено у 1963 р. для участі у II Ватиканському соборі. Упродовж наступних двадцяти років Патріарх Йосиф намагався активізувати життя УГКЦ на Заході. Він заснував Український католицький університет (далі – УКУ) і збудував Церкву Святої Софії у Римі. На фасаді УКУ зроблено напис: «Veritas et amor scientiae unit dispersos» – «Істина і любов науки збирає в розсіянні суцях». Філії УКУ були відкриті у Лондоні, Буенос-Айресі, Аргентині, Канаді США (Вашингтон, Чикаго, Філадельфія). Патріарх жив надією, що те, що руйнується на батьківщині, утримається за кордоном. Свою титанічну працю він присвятив організації духовної освіти в країнах поселення українців від Північної та Південної Америки – до Австралії.

Помер Патріарх Сліпий 7 вересня 1984 р. 27 серпня 1992 р. його останки перевезли до Львова, де вони, за участю понад мільйона вірних, були поховані в соборі Святого Юра. Серед присутніх на перепохованні були Президент України – Леонід Кравчук та Патріарх УАПЦ – Мстислав Скрипник.

Патріарх Йосиф Сліпий – Патріарх нескорених. Він нагадує нам славетну постать останнього гетьмана Запорізької Січі Петра Калнишевського. Патріарх Йосиф Сліпий у царині науки – український Тома Аквінський. Він наголошував, що «наука й віра є двома крилами людського духа» [7, с.176]. Патріарх навчав: «Вірити – значить у людському розумінні прийняти за правду те, що

спирається на чужому свідоцтві, ... приймати за певну правду те, що об'явив Бог». «Щоб збудити акт віри є необхідна добра воля». «Існування Бога не є науково відкинене, отже не можна й відкидати віри або вважати її пережитим забобоном». «В науці є чинний розум, в вірі діє також розум, але просвічений надприродним об'явленням. Предметом науки є природні правди, а віри – об'явлені тайни». «Сам акт віри має аналогію в науці, яка приймає правду на основі чужого свідоцтва». «Конфлікти між вірою й наукою зумовлені тим, що або природне пізнання не є певне і правдиве, або друге з обсягу надприродного не є об'явлене». «Аргументи існування Бога спираються на засадах причиновості й об'єктивності людського пізнання і на природі людини, а цього наука не змінить». «Наука мусить бути вільною від зовнішніх неоправданих чинників, як від держави, партії, ..., коли хоче досягнути свою ціль». «Віра не каже, що наука має вчити» [2].

У «Заповіті» Патріарх Йосиф писав: «Наука – це один з наріжних каменів – стовпів відродження і сили народу, а богословська наука – це євангельський заповіт Христа – «ідіть і навчайте всі народи...» (Мт. 28, 19). Наука є «остоєю для Церкви в нашій народі», вона через свої наукові і виховні установи є «виховницею народу», бо через неї «одиниця стає тим багатіша, чим сильніше її опановує ідея, що обнімає небо і землю, час і вічність, історію і сучасність, серце і розум». «Роздумуючи над значенням і цінністю науки, в обличчі вічності, яка невідхильно наближається до мене, заповітую вам: «Полюбіть науку, плекайте і збагачуйте її своєю працею і своїм знанням, будьте її служителями! Здвигайте храми науки, вогнища духовної сили Церкви і народу, пам'ятаючи, що немислиме повне життя Церкви і народу без рідної науки. Наука – це їхнє дихання життя!» [3, с. 6].

Патріарх Йосиф активно працював у царині екуменізму. Впродовж 23–25 грудня 1936 р. він провів у Львові унійний з'їзд. Брав участь у Велеградських унійних конгресах. З червня 1976 р. видав пастирське послання «Про поєднання в Христі», наголошуючи, що в православній й католицькій Церквах немає суттєвої догматичної різниці, про що свідчать теологічні студії та історія. Він пропонував почати об'єднуючу акцію обох Церков від узгіднення перекладів Святої Літургії і Богослужб, щоб молитися «одними устами і єдиним серцем», а також закликав до зближення з іншими християнськими згромадженнями від читання того самого Святого Письма, перекладеного з оригіналу. Патріарх закликав: «Дивімося на своє власне духовне добро, на спасіння наших душ – і тоді буде між нами єдність, в першу чергу на церковному полі, а опісля на національному й державному! Треба добро Церкви й народу ставити вище своєї марної особистої амбіції і своїх особистих чи гуртових користей!» [4, с. 5].

Патріарх Йосиф особливу увагу приділяв християнському вихованню, вважаючи, що саме виховання молоді – це правдивий вклад у розбудову вільної Української держави з тисячолітніми християнськими традиціями. Виховання молоді на засадах християнської моралі є актуальним в наш час відродження української освітньої системи. Сьогоднішній шлях освіти: від homo sapiens – до homo spiritus. Християнська педагогіка тісно пов'язана із релігією. Людство з'єднане із Богом, особливо тим, що Ісус Христос, Син Божий і Спаситель людства, став людиною. Навколо Нього створюється й весь час розростається «народ Божий», що зветься Церквою. Церква як соціальна інституція має завдання доводити людей до вічного щастя, сприяти мудрому й справедливому влаштуванню життя, допомагати виховувати добрих і чесних членів суспільства та вдосконалювати їхнє моральне життя. Святе Письмо (Біблію) справедливо називають Божою педагогікою [6, с. 6–7].

Християнська система виховання, яка повертається в навчальні заклади, заснована Церквою на цінностях природного та надприродного пізнання, які гармонізують із наукою Святого Письма як своєрідною Божою педагогікою. Обов'язок навчальних закладів – допомогти молоді досягнути шлях до пізнання вічних Любові, Добра, Правди, Справедливості, Милосердя, вивчення основ християнської моралі.

Християнське виховання розділяє духовне життя людини на три складові частини: мислення, чуттєвість і воля. Людина, як і весь світ, походить від Бога. Вона залежна від Бога і має суттєво важливі відносини з Ним. Людина складається з душі і тіла, із матерії і духу, із дочасного і вічного. Вона пізнає правду про себе, про світ і про Бога. Лише тоді, коли вона намагається зрозуміти, ким є, що становить її велич, а також велич інших людей і велич Творця, який усе створив на добро людини, то усвідомить себе як особу. Християнський принцип духовного виховання звучить: шукайте найперше Царства Божого, а все решту вам додасться (Мт. 6.33).

Християнське виховання є безперервною працею над формуванням душі й тіла людини для досягнення нею повної злуки з Богом. Метою християнського виховання є виявлення, формування та розвиток природних та надприродних задатків душі й тіла, до досягнення єдності життя людини з Божими законами. Християнське духовне виховання – це процес формування й розвитку духовного та фізичного потенціалу людини.

Принципами християнського виховання є наступні принципи: не насилля; своєчасність; єдність педагогічних впливів; принцип особистості; антропологічний принцип (повага людської гідності); невинне піклування; відповідальність; любов; покірність; інтеріоризація (увнутрішнення); містагогія (променевий процес виховання) [6, с.80–81].

Відомий вислів повчає: «Помилки лікарів не виправляють – їх закопують у землю, а помилки педагогів носять продовж цілого життя у собі». Тому дуже важливо збагнути значення християнської педагогіки в теперішній час.

Християнська педагогіка є вченням, спільним для всіх християнських конфесій в Україні. Християнська педагогіка суттєво відрізняється від світської педагогіки тим, що вона побудована не лише на правдах пізнаних людським розумом, а, насамперед, на об'явлених Божих вічних правдах для щасливого життя тут на землі та у вічності після нашої смерті. У Католицькій Церкві християнська педагогіка тісно пов'язана з християнською томістичною філософією. Педагогіка католицької Церкви закликає християн наслідувати Ісуса Христа як найвищий ідеал. У православних Церквах педагогіка веде до містичного споглядання Бога, до глибокого вивчення християнської культури, традицій і звичаїв. Педагогіка православних Церков закликає християн приймати дари Святого Духа (мудрість, розум, рада, кріпость (сила духа), знання, побожність, страх Божий (боятися гріха, яким зневажаємо Господа) та плоди Святого Духа (любов, радість, мир, терпеливість, добротливість, милосердя, віра, лагідність, поміркованість). Педагогіка католицьких і православних Церков радить християнам зберігати євангельські ради (добровільна вбогість, досмертна чистота, досконалий послух). У протестантських Церквах християнська педагогіка носить характер біблійної педагогіки через аналіз, дослідження і пояснення біблійних текстів морального змісту. Філософською основою предмета християнська педагогіка для представників католицької Церкви є христоцентризм (Христос є центром вчення), для представників протестантських Церков – фідеїцентризм (віра є центром усього), а для представників православних Церков – теоцентризм (Бог у Пресвятій Трійці є центром навчання). Проте спільними для всіх залишаються біблійні моральні настанови та наука Ісуса Христа [6, с.8].

Предмет «Християнська педагогіка» здійснює духовно-моральне виховання студентської молоді на основі християнського морального вчення, яке є дороговказом для минулих і нинішніх поколінь українців, а також є спільним для всіх християнських конфесій в Україні. Навчання християнської педагогіки носить позаконфесійний характер, використовуючи спільність морального вчення традиційних Церков в Україні, що сприяє конфесійній толерантності.

Існує ряд особливостей студентської молоді у сприйманні цінностей християнської педагогіки. У молоді (18–25 років) назовні не видно великих змін. Молода людина мало говорить про себе, а все переживає внутрішньо. Молодь дозріває у своїй вірі. Це вік клопотів, журби, переживань. Слід підтримувати молодь у вірі. Ісус Христос є найкращим взірцем для молоді. Його пізнаємо у Євангелії. Молодь часто зустрічає «ідеали», які їм не відповідають. Молодь хоче бачити викладачів послідовними і справедливими. Вона любить життя, рух, не любить інертних осіб. Вона керується у своїх вчинках сентиментальністю. Центром християнського виховання для неї є особа Ісуса Христа. Від наслідування Христа зроджується нове життя. Чудовим прикладом для неї є зустріч і розмова Христа з молодим юнаком (Лк. 18, 18–30). У своїх пастирських проповідях Патріарх Сліпий часто приводив приклад цього юнака, який зберіг виконання Заповідей ще змалку, бо мав добре виховання в своїй родині.

Молодь часом переходить з одного рішення на друге, а тому слід допомогти їй вміти думати, рефлексувати (розважати), рахуватися із своїми здібностями й можливостями. Треба вміти розбуджувати й рухати своє духовне життя. Слід розвивати дари (харизми), які ми отримали від Бога. Не треба бути тим третім чоловіком, що закопав свій талант у притчі про таланти (Мт. 25, 14–30). Не вистачить мати будинок, машину, треба поглиблювати свої думки, вирішувати, чи це для мене, чи ні. Треба допомогти молоді аналізувати свої почуття, ідеал, структуру своєї особи. Слід шанувати ідеї других, але не змінювати головного вибору. Молодь цього віку здійснює постійний вибір між бажаним, але не завжди вигідним добром, і не бажаним, але подекуди вигідним злом. Питомою прикметою молоді є абсолютизація: «Для мене мусить бути тільки це!». Історія життя молодої людини може піти в різних напрямках, в залежності від того, чи вона скаже «так», чи «ні». Середнього немає, або ми християни, або ні. Важливо виховувати совість молоді в усіх аспектах життя: соціальних, родинних. Бог не закінчив створення світу, а передав усе в руки людини, щоб вона продовжувала творчу діяльність. Молодь – надія людства. Лише українська молодь може зберегти Україну і примножити її інтелектуальний і моральний потенціал, а головне, зберегти духовність народу. Слід заохочувати молодь до самовиховання й співпраці з Богом, до побудови спільноти Любові. На жаль, сучасна молодь вважає Бога не другом, а радше перешкодою, що стоїть на її життєвому шляху, а християнську релігію – застарілими ритуалами і самими заборонами. Молодь хоче «жити своїм життям», але обманює себе у здійсненні свого бажання. Молоді люди

часто не живуть своїм життям, а вдовольняють вимоги своїх інстинктів, або незліченні фантазії своїх бажань, або попадають під вплив інших людини, нажалі не завжди добрих.

Патріарх Сліпий був учасником XXI Вселенського (II Ватиканського) собору, який проходив у Ватикані упродовж 1962–1965 рр. Однією із декларацій цього собору була декларація про християнське виховання, де сказано про важливість цього виховання у сучасному світі, в якому панує матеріалізм та лібералізм у державних структурах, а у сімейному і особистому житті людей – пермісивізм (заборонено забороняти), що зв'язаний з консумізмом (споживацтвом) і гедонізмом (насолодою).

Величезною заслугою Патріарха Йосифа є організація духовних навчальних закладів. З його іменем пов'язана діяльність духовної семінарії та Богословської академії у Львові, створення УКУ імені святого Климентія папи в Римі. Діяльність цих навчальних закладів стояла на рівні вимог часу і тих завдань, які розв'язувались нашим народом [5, с. 221].

Завдяки невтомним старанням кардинала Й. Сліпого друкувалися богословські книги не тільки для студентів УКУ ім. св. Климента в Римі, але й для майбутніх студентів України, такі, як: молитовники, Новий Завіт, катехізми, книги о. Юліяна Катрія ЧСВВ [8], о. Івана Ортинського СДБ [9], о. Івана Шевціва [10], о. Ізидора Нагаєвського [11], які допомогли їм правильно розуміти та передавати іншим правди християнської віри, а також усвідомлювати, що наука і релігія не заперечують одна одну, а взаємно доповнюють і є немовби двома крилами людського життя.

Патріарх щиро вірив, що примара марксистсько-ленінської атеїстичної ідеології згине в Україні та знову відродиться релігійна освіта та патріотичне виховання. Він готував для неї кадри та духовно-освітні програми. Через п'ять років після його смерті відродилася УГКЦ, а з нею й вищі духовні навчальні заклади – семінарії, інститути, університети, розпочалась масова катехизація, підготовка вчителів – катехитів, а згодом і викладання в Україні предмета «Християнська етика».

Християнська етика – це не тимчасова акція. Це і є той шлях, яким має йти виховання українських дітей. Тому питання про можливість чи неможливість продовження викладання предмету взагалі не повинно ставитися. Дбаючи про виховання молоді, українці не збираються перевіряти в сумнівах моральне добро Заповідей Божих, даних 3,5 тис. років тому, які були дороговказом для наших пращів упродовж століть. Людство дотепер не знає кращої моралі, ніж та, що спирається на Бога.

Виховний потенціал предмету «Християнська етика» переоцінити важко. Предмет себе добре зарекомендував. Досвід праці свідчить про ефективність християнської етики, спостерігаються позитивні наслідки у зміні поведінки учнів. Він однозначно сприяє духовному зростанню сучасної молоді, наверненню її до праведних основ життя. Крім цього, допомагає втілювати заходи запобіжного характеру у боротьбі зі злочинністю та насильством. Християнська етика стала консолідуючою силою у міжконфесійному компромісі. Через дітей предмет позитивно впливає на батьків, zdeформованих атеїзмом.

Предмет виховує чесну, благородну, відповідальну особистість, здатну жити і працювати у правовому демократичному суспільстві, шанувати Божі і державні закони. Християнська етика допомагає молодому поколінню переорієнтуватися з вартостей азійського (деспотичного) типу на вартості європейсько-демократичні. Християнське виховання передбачає внутрішній самоконтроль людини і відмову від зовнішнього нагляду, як це було при тоталітарній системі.

Ще у 1997 р. глави трьох обласних держадміністрацій Львівської, Тернопільської та Івано-Франківської областей прийняли спільну історичну ухвалу «Про обов'язкове введення християнської етики в 1–11 класах середніх загальноосвітніх шкіл». Представники чотирьох традиційних українських Церков: Греко-Католицька (єпископ Любомир Гузар – учень і соратник Патріарха Йосифа), Православна Київського Патріархату (єпископ Андрій Горак), Автокефальна Православна (єпископ Макарій Малетич), Православна Московського Патріархату (єпископ Августин Маркевич) погодили програму християнської етики для учнів 1–11 класів загальноосвітніх шкіл. Сесія Львівської обласної ради 8 жовтня 1997 р. прийняла рішення про вивчення християнської етики у загальноосвітніх школах Львівщини, відповідно до розробленої програми [12].

Список використаних джерел

1. Святе Письмо Старого і Нового Завіту. 2. Сліпий о. д-р Йосиф. Віра і наука. Рим:В-во ОО. Салезіян, 1990. 75 с. 3. Заповіт Блаженнішого Патріарха Йосифа. Рим, 1981. 39 с. 4. Послання Патріарха Йосифа про поєднання в Христі. Рим, 1976. 5. Гринів О.І. Йосиф Сліпий як історик, філософ і педагог. Львів: Місіонер, 1994. 159 с. 6. Огірко О.В. Християнська педагогіка. Навчальний посібник. Львів: ЛІ МАУП, 2003. 111 с. 7. Андрушко В. Т., Огірко О.В. Релігієзнавство. Навчальний посібник. Львів: НЛТУУ, ЛНУВМіБТ, 2007. 260 с. 8. Катрій о. Ю., ЧСВВ. Пізнай свій обряд. Нью-Йорк, 1982. 471 с. 9. Ортинський о. д-р І., СДБ. Вірити. Рим–Мюнхен–Фрайбург, 1990. 292 с. 10. Шевців о. І. Святі Тайни і їх здійснювання в українському обряді. Мельборн: Просвіта, 1982. 155 с. 11. Нагаєвський о. І. Християнська наука. Рим, 1991. 215 с. 12. Бендик о. М., Гнатів о. І., Огірко О. Християнська етика. Львів: Свічадо, 1997. 159 с.

References

1. Svyate Pys'mo Staroho i Novoho Zavitu [The Scriptures of the Old and New Testaments]. 2. Slipyy o. d-r Yosyf. Vira i nauka [Faith and science]. Rym: V-vo OO. Saleziyan, 1990. 75 s. 3. Zapovit Blazhennishoho Patriyarkha Yosyfa [The Testament of His Beatitude Patriarch Josyf]. Rym, 1981. 39 s. 4. Poslannya Patriyarkha Yosyfa pro poyednannya v Khrysti [The Epistle of Patriarch Joseph about the union in Christ]. Rym, 1976. 5. Hryniv O.I. Yosyf Slipyy yak istoryk, filosof i pedahoh [Yosyf Slipyy as a historian, philosopher and educator]. L'viv: Misioner, 1994. 159 s. 6. Ohirko O.V. Khrystyans'ka pedahohika [Christian pedagogy]. Navchal'nyy posibnyk. L'viv: LI MAUP, 2003. 111 s. 7. Ohirko O.V. Relihiyevnavstvo [Religious studies]. Navchal'nyy posibnyk. L'viv: NLTUU, LNUVMiBT, 2007. 260 s. 8. Katriy o. Yu., ChSVV. Piznay sviy obryad [OSBM Know your rite]. N'yu-York, 1982. 471 s. 9. Ortyns'kyy o. d-r I., SDB. Viryty [Believe]. Rym-Myunkhen-Frayburh, 1990. 292 s. 10. Shevtsiv o. I. Svyati Tayny i yikh zdiysnyuvannya v ukrayins'kim obryadi [Holy Sacraments and their implementation in the Ukrainian rites]. Mel'born: Prosvita, 1982. 155 s. 11. Nahayevs'kyy o. I. Khrystyans'ka nauka [Christian science]. Rym, 1991. 215 s. 12. Bendyk o. M., Hnativ o. I., Ohirko O. Khrystyans'ka etyka [Christian Ethics]. L'viv: Svichado, 1997. 159 s.

Олег Огирко

ПАТРИАРХ ИОСИФ СЛИПЫЙ И ЕГО РОЛЬ В РАЗВИТИИ ДУХОВНОГО ОБРАЗОВАНИЯ УКРАИНСКОГО НАРОДА

В статье рассматривается ипостась духовного гиганта украинского народа Патриарха Иосифа Слепого и его вклад в развитие духовного образования украинского народа. Верховный Архиепископ, кардинал и митрополит Иосиф Слипый был ученым, исповедником веры и международным защитником преследуемых христиан. Докторская диссертация Иосифа Слипого касалась вопроса тринитарного богословия, то есть, пневматологии – учения о Святом Духе. Был творческим писателем, труды которого насчитывают двадцать томов. Редактировал богословский журнал «Богословие». 11 апреля 1945 г. советская власть арестовала архиепископа Иосифа. Он провел 18 лет в сталинских тюрьмах, лагерях труда и в Сибири. В ссылке написал произведение «История вселенской Церкви на Украине» в 5-ти томах. После вмешательства Папы Иоанна XXIII и президента США Джона Кеннеди был освобожден в 1963 г. для участия во II Ватиканском соборе. Основал Украинский католический университет и построил церковь Святой Софии в Риме. Развивал духовное образование украинцев во всем мире.

Ключевые слова: Церковь, Патриарх, наука, вера, экуменизм.

Oleh Ohirko

PATRIARCH JOSYF SLIPYJ AND HIS ROLE IN BUILDING THE SPIRITUAL EDUCATION UKRAINIAN PEOPLE

In the article the figure of spiritual giant Ukrainian Patriarch Josyf Slipyy people and their contribution to the development of theological education of the Ukrainian people. Archbishop, Cardinal and Metropolitan Josyf was blind scholar, confessors of the faith and international protector of persecuted Christians. Josyf Slipyy thesis dealt with the issue Trinitarian theology, Pneumatology – the doctrine of the Holy Spirit. He was a creative writer, whose works comprise twenty volumes. Edited theological journal «Theology». April 11, 1945, Soviet authorities arrested Archbishop Josyf. He spent 18 years in Stalin's prisons and labor camps in Siberia. In exile, wrote an essay «The history of the Catholic Church in Ukraine» 5 volumes. After the intervention of Pope John XXIII and US President John F. Kennedy was released in 1963 to participate in the II Vatican Council. He founded the Ukrainian Catholic University and built the church of St. Sophia in Rome. Ukrainian built up a spiritual education worldwide.

Key words: Church, Patriarch, science, faith, ecumenism.